

Suvestinė redakcija nuo 2023-07-29

Įsakymas paskelbtas: TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15905

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL SKATINAMOSIOS FINANSINĖS PRIEMONĖS „PASKOLOS ŪKIO SUBJEKTŲ,
VEIKIANČIŲ ŽEMĖS ŪKIO IR ŽUVININKYSTĖS PRODUKTŲ GAMYBOS,
PERDIRBIMO IR PREKYBOS SRITYSE, LIKVIDUMUI UŽTIKRINTI COVID-19 LIGOS
PROTRŪKIO LAIKOTARPIU“ SCHEMOS PATVIRTINIMO**

2020 m. liepos 16 d. Nr. 3D-539

Vilnius

T v i r t i n u Skatinamosios finansinės priemonės „Paskolos ūkio subjektų, veikiančių žemės ūkio ir žuvininkystės produktų gamybos, perdirbimo ir prekybos srityse, likvidumui užtikrinti COVID-19 ligos protrūkio laikotarpiu“ schemą.

Žemės ūkio ministras

Andrius Palionis

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2020 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. 3D-539
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2020 m. gruodžio 18 d. įsakymo Nr. 3D-867
redakcija)

**SKATINAMOSIOS FINANSINĖS PRIEMONĖS „PASKOLOS ŪKIO SUBJEKTŲ,
VEIKIANČIŲ ŽEMĖS ŪKIO IR ŽUVININKYSTĖS PRODUKTŲ GAMYBOS,
PERDIRBIMO IR PREKYBOS SRITYSE, LIKVIDUMUI UŽTIKRINTI COVID-19 LIGOS
PROTRŪKIO LAIKOTARPIU“ SCHEMA**

Eil. Nr.	Pagrindiniai elementai	Paaiškinimas
1.	Teisinis pagrindas	2020 m. kovo 19 d. Europos Komisijos komunikatas „Laikinoji valstybės pagalbos priemonių, skirtų ekonomikai remti reaguojant į dabartinį COVID-19 protrūkį, sistema“ (toliau – Komunikatas). Schema parengta vadovaujantis specialiais reikalavimais, nurodytais Komunikato 3.3 skirsnyje, ir bendraisiais reikalavimais, nurodytais Komunikato 4 skirsnyje. Europos Komisijos 2022 m. kovo 15 d. sprendimu Nr. C(2022) 1686 final patvirtinta valstybės pagalbos schema SA.101868 (2022/N).
2.	Planuojamo skirti finansavimo suma	159 818 000 Eur (šimtas penkiasdešimt devyni milijonai aštuoni šimtai aštuoniolika tūkstančių eurų), iš jų 23 684 600 Eur grąžintos ir grąžintinos paskolų lėšos. 2022 metais planuojama skirti 25 000 000 Eur (dvidešimt penkis milijonus eurų) iš šiame punkte nurodytos planuojamos skirti finansavimo sumos.
3.	Schemos galiojimo trukmė	Paskolų sutartys pagal skatinamąją finansinę priemonę „Paskolos ūkio subjektų, veikiančių žemės ūkio ir žuvininkystės produktų gamybos, perdirbimo ir prekybos srityse, likvidumui užtikrinti COVID-19 ligos protrūkio laikotarpiu (toliau – Priemonė) pasirašomos iki 2022 m. birželio 30 d.
4.	Finansų tarpininkų atranka:	4.1. Nacionalinė plėtros įstaiga uždaroji akcinė bendrovė Žemės ūkio paskolų garantijų fondas (toliau – ŽŪPGF) vykdys finansų tarpininkų paskoloms pagal Priemonę teikti atranką. 4.2. Finansų tarpininkas prie paskolos neprisidės savo lėšomis. 4.3. Finansų tarpininkas neprisiims paskolos negrąžinimo ir kitų mokėjimų pagal paskolos sutartis nemokėjimo rizikos.
5.	Paskolos administravimo mokesčiai:	5.1. Paskolos gavėjo finansų tarpininkui mokami paskolos administravimo mokesčiai negali būti didesni nei 2 proc. nuo paskolos sumos, tačiau bendra paskolos administravimo mokesčių suma, kurią iš viso paskolos gavėjas turi sumokėti už paskolą, negali būti mažesnė kaip 150 Eur ir didesnė kaip 2 500 Eur. 5.2. Paskolos lėšos gali būti naudojamos administravimo mokesčiams mokėti.
6.	Paskolos gavėjai:	6.1. Paskolos teikiamos šiems ūkio subjektams: 6.1.1. kaimo vietovėje veikiančioms ūkio subjektams, užsiimantiems pirmine žemės ūkio produktų gamyba (įskaitant kooperatines bendroves (kooperatyvus), savo pagamintų žemės ūkio produktų perdirbimu ir iš jų pagamintų produktų realizavimu; 6.1.2. pripažintoms žemės ūkio kooperatinėms bendrovėms

		(kooperatyvams), užsiimančioms žemės ūkio produktų perdirbimu ir (ar) prekyba; 6.1.3. kooperatinėms bendrovėms (kooperatyvams), neturinčioms pripažintos žemės ūkio kooperatinės bendrovės (kooperatyvo) statuso, užsiimančioms žemės ūkio produktų perdirbimu ir (ar) prekyba, kurios veiklą vykdo ne ilgiau kaip 2 metus ir jei per paskutinius keturis ketvirčius,ėjusius prieš paraiškos pateikimą, supirktų iš savo narių šių narių pagamintų žemės ūkio produktų vertė yra didesnė nei 50 proc. visų per tą laikotarpį supirktų žemės ūkio produktų vertės; 6.1.4. ūkio subjektams, užsiimantiems akvakultūros produktų gamyba, savo pagamintų akvakultūros produktų perdirbimu ir iš jų pagamintų produktų realizavimu. 6.2. Pagalba negali būti teikiama ūkio subjektams, kurie 2019 m. gruodžio 31 d. jau buvo laikomi sunkumų patiriančiomis įmonėmis, kaip apibrėžta 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius, su visais pakeitimais, 2 straipsnio 18 dalyje, išskyrus atvejį, jeigu buvo laikomi sunkumų patiriančiomis įmonėmis 2019 m. gruodžio 31 d. ir vėliau po šios datos, tačiau iki paraiškos pateikimo jie nebelaikomi sunkumų patiriančiomis įmonėmis. Šis reikalavimas netaikomas labai mažoms arba mažoms įmonėms (kaip nurodyta 2014 m. birželio 25 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 702/2014, kuriuo skelbiama, kad tam tikrų kategorijų pagalba žemės bei miškų ūkio sektoriuose ir kaimo vietovėse yra suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnius, su visais pakeitimais I priede), kurios 2019 m. gruodžio 31 d. jau buvo sunkumų patiriančios įmonės, su sąlyga, kad joms pagal nacionalinę teisę netaikoma kolektyvinė nemokumo procedūra ir kad jos negavo sanavimo pagalbos, o jei ją gavo, grąžino paskolą ar baigėsi jų garantijos galiojimas suteikiant pagalbą pagal taisykles, ir negavo restruktūrizavimo pagalbos, o jei ją gavo, suteikiant pagalbą pagal taisykles, restruktūrizavimo planas joms nebetaikomas. 6.3. Ūkio subjektai, nurodyti 6.1.1–6.1.3 papunkčiuose, privalo būti įregistravę žemės ūkio valdą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 27 d. nutarimu Nr. 1351 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro įsteigimo ir jo nuostatų patvirtinimo“, nustatyta tvarka.
7.	Finansavimo teikimo sąlygos:	7.1. Paskolos teikiamos paskolų gavėjams, kurie COVID-19 ligos protrūkio laikotarpiu nuo 2020 m. kovo 16 d. iki paraiškos paskolai gauti pateikimo patyrė sunkumų ir atitinka vieną iš šių sąlygų: 7.1.1. skubaus padengimo (kritinio likvidumo) rodiklio reikšmė (Trumpalaikis turtas – Atsargos / Trumpalaikiai įsipareigojimai) yra mažesnė nei 1; 7.1.2. skolos rodiklio reikšmė (Įsipareigojimai / Turtas) yra didesnė nei 0,6; 7.1.3. apyvarta nukrito daugiau kaip 10 proc. Paskolos gavėjo vidutinė mėnesio apyvarta laikotarpiu nuo 2020 m. kovo 16 d. iki paraiškos paskolai gauti pateikimo lyginama su vidutine mėnesio apyvarta 2019 metais. 7.2. Paskolos teikiamos apyvartiniam kapitalui finansuoti, tai yra: 7.2.1. darbo užmokestis ir su juo susiję mokesčiai (ne daugiau kaip 6 mėn. laikotarpiu); 7.2.2. kuras ir elektros energija ūkio reikmėms; 7.2.3. trąšos; 7.2.4. augalų apsaugos priemonės; 7.2.5. dauginamoji medžiaga (lauko, daržo ir sodo žemės ūkio augalų sėklos, sodinamoji ir kita medžiaga, skirta tam tikros veislės augalams daugininti, ir kt.);

		7.2.6. auginimo terpė ir indai, skirti augalams daiginti ir auginti; 7.2.7. pašarai ir (ar) jų priedai; 7.2.8. medžiagos, skirtos pašarams ruošti; 7.2.9. žemės ūkio technikos ir (ar) žemės ūkio įrangos atsarginės dalys (tinkamomis finansuoti laikomos tuo atveju, kai atsarginės dalys paskolos gavėjo buhalterinėje apskaitoje priskiriamos trumpalaikiam turtui, t. y. jų įsigijimo savikaina yra mažesnė negu ūkyje nusistatyta minimali ilgalaikio materialiojo turto vertė); 7.2.10. biologinis turtas (išskyrus produktyvius, veislinius ir darbinius gyvulius bei daugiamečius sodus, vaiskrūmius, uoginius augalus, dekoratyvinius augalus); 7.2.11. veterinarinės priemonės (veterinariniai biocidai, veterinarinėje medicinoje naudojami veterinariniai įrankiai, medžiagos ir kt.); 7.2.12. žemės ūkio kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) iš savo narių perkama jų pagaminta produkcija; 7.2.13. kitos išlaidos, reikalingos ūkinei veiklai tęsti (žemės nuomos mokestis pagal sutartis; prekės ir paslaugos, reikalingos tęstinei ūkio veiklai užtikrinti). 7.3. Paskolos teikiamos: 7.3.1. ne ilgesniam kaip 36 mėnesių laikotarpiui ir turi būti išmokėtos iki 2021 m. gruodžio 31 d., kai paskolų sutartys pasirašomos iki 2021 m. gruodžio 31 d.; 7.3.2. ne ilgesniam kaip 72 mėnesių laikotarpiui ir turi būti išmokėtos 2022 metais iki 2022 m. birželio 30 d., kai paskolų sutartys pasirašomos 2022 metais iki 2022 m. birželio 30 d. 7.4. Fiksuota metinė palūkanų norma už paskolą priklausomai nuo paskolos gavėjo dydžio ir paskolos trukmės: 7.4.1. kai paskola teikiama labai mažoms, mažoms ir vidutinėms įmonėms, kaip jos apibrėžtos Reglamento (ES) Nr. 702/2014 I priede (toliau – MVI) ir paskolų sutartys pasirašomos iki 2021 m. gruodžio 31 d.: 7.4.1.1. kai paskolos trukmė iki 12 mėnesių – 0,1 proc.; 7.4.1.2. kai paskolos trukmė nuo 13 mėnesių iki 36 mėnesių – 0,19 proc. 7.4.2. kai paskola teikiama MVI ir paskolų sutartys pasirašomos 2022 metais iki 2022 m. birželio 30 d.: 7.4.2.1. kai paskolos trukmė iki 12 mėnesių – 0,1 proc.; 7.4.2.2. kai paskolos trukmė nuo 13 mėnesių iki 36 mėnesių – 0,19 proc. 7.4.2.3. kai paskolos trukmė nuo 37 mėnesių iki 72 mėnesių – 0,51 proc. 7.4.3. kai paskola teikiama didelėms įmonėms ir paskolų sutartys pasirašomos iki 2021 m. gruodžio 31 d.: 7.4.3.1. kai paskolos trukmė iki 12 mėnesių – 0,19 proc.; 7.4.3.2. kai paskolos trukmė nuo 13 mėnesių iki 36 mėnesių – 0,69 proc. 7.4.4. kai paskola teikiama didelėms įmonėms ir paskolų sutartys pasirašomos 2022 metais iki 2022 m. birželio 30 d.: 7.4.4.1. kai paskolos trukmė iki 12 mėnesių – 0,19 proc.; 7.4.4.2. kai paskolos trukmė nuo 13 mėnesių iki 36 mėnesių – 0,51 proc. 7.4.4.3. kai paskolos trukmė nuo 37 mėnesių iki 72 mėnesių – 1,51 proc. 7.5. Paskola negali būti teikiama ūkio subjektų projektams įgyvendinti pagal tam tikrą Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos priemonę, jei pagal tą priemonę yra teikiamos paskolos apyvartiniam kapitalui finansuoti. 7.6. Paskola negali būti teikiama ūkio subjektams, kurie yra gavę pagalbą, kuri buvo suteikta pagalbos teikėjo Lietuvoje ir Europos Komisijos sprendimu (dėl individualios pagalbos arba pagalbos schemos) buvo pripažinta neteisėta ir nesuderinama su vidaus rinka, ir nėra grąžinę visos jos sumos, įskaitant palūkanas, teisės aktuose nustatyta tvarka.
8.	Paskolos dydis vienam paskolos gavėjui:	8.1. Paskolų suma negali viršyti 8.1.1 arba 8.1.2 arba 8.1.3 papunkčiuose nurodytų dydžių: 8.1.1. dvigubos paskolos gavėjo darbuotojams priskaičiuotos darbo

		užmokesčio su mokesčiais, įskaitant privalomojo socialinio draudimo ir sveikatos draudimo įmokas, sumos per metus. Jei paskolos gavėjas veiklą vykdė 2019 m. ir anksčiau, darbo užmokesčio su mokesčiais suma nustatoma pagal 2019 m. faktinius duomenis. Tais atvejais, kai paskolos gavėjas pradėjo veiklą po 2019 m. sausio 1 d., paskolos suma negali viršyti numatomos darbo užmokesčio su mokesčiais sumos, numatomos išmokėti per pirmuosius dvejus jo veiklos metus, apskaičiuotos remiantis iki 2020 m. kovo 16 d. buvusiais darbo užmokesčio duomenimis; 8.1.2. 25 proc. paskolos gavėjo 2019 m. metinės apyvartos; 8.1.3. paskolos suma gali būti ir didesnė, nei nustatyta 8.1.1 ir 8.1.2 papunkčiuose, jeigu jos dydį paskolos gavėjas pagrindžia būtinumu baigti planuotas investicijas, įvykdyti sudarytas sutartis, išsaugoti darbo vietas, atsiskaityti su tiekėjais, subrangovais ir (ar) yra poreikis skirti lėšas kitoms veiklai tęsti būtinoms reikmėms, siekiant patenkinti likvidumo poreikius nuo paskolos sutarties pasirašymo momento ateinantiems 18 mėnesių ūkio subjektams, kurie priskiriami labai mažoms, mažoms ar vidutinėms įmonėms, kaip nustatyta Reglamento (ES) Nr. 702/2014 I priede, ir ateinantiems 12 mėnesių ūkio subjektams, kurie priskiriami didelėms įmonėms. 8.2. Visais atvejais paskolos suma vienam paskolos gavėjui negali viršyti 1 000 000 Eur (vieno milijono eurų). 8.3. Vienam Paskolos gavėjui pagal Priemonę gali būti suteikiama viena paskola 2020–2021 m. laikotarpiu ir viena paskola 2022 metais. Bendra pagal Priemonę suteiktų paskolų suma per visą Priemonės galiojimo laikotarpį vienam Paskolos gavėjui negali viršyti Priemonės 8.2 papunktyje nurodyto dydžio.
9.	Pagalbos sumavimas:	9.1. Paskolų teikimas pagal Priemonę yra valstybės pagalba Paskolos gavėjui, kuri teikiama pagal Komunikato ir Priemonės schemą. 9.2. Pagalbos gavėjas gali pasinaudoti kitomis paskolomis, teikiamomis pagal Komunikato 3.3 skirsnį, jeigu bendra paskolų suma vienam pagalbos gavėjui neviršija Priemonės schemos 8.1 papunktyje nustatytų ribų. 9.3. Pagalba skirtingoms paskoloms (paskolai pagal šią Priemonę ir kitai paskolai, kuriai suteikta garantija pagal Komunikato 3.2 skirsnį) gali būti teikiama, jeigu bendra paskolų suma vienam pagalbos gavėjui neviršija Priemonės schemos 8.1 papunktyje nustatytų ribų. 9.4. Garantija paskoloms, teikiamoms pagal šią schemą, t. y. pagal Komunikato 3.3 skirsnį, neteikiama. 9.5. Paskolos gali būti teikiamos įgyvendinti ūkio subjektų projektus, finansuojamus iš Europos Sąjungos lėšų ir (ar) kitų šaltinių (išskyrus Priemonės schemos 7.5 papunktyje nurodytą atvejį), jei nebus viršytas paramos teikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytas didžiausias paramos intensyvumas arba paramos suma.
10.	Stebėseną	UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ (toliau – INVEGA), kuri iki ŽŪPGF ir INVEGOS reorganizavimo pabaigos savo funkcijas vykdo per jos patronuojamąją (dukterinę) įmonę – ŽŪPGF, turės užtikrinti, kad teikiama valstybės pagalba atitiktų Komunikato ir šios schemos nuostatas. INVEGA turės pateikti duomenis apie suteiktą pagalbą Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (<i>de minimis</i>) pagalbos registrai, vadovaudamasi Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (<i>de minimis</i>) pagalbos registro nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. 35 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (<i>de minimis</i>) pagalbos registro nuostatų patvirtinimo.
11.	Skaidrumo reikalavimai	ŽŪPGF, vadovaudamasis Komunikato nuostatomis, iki 2021 m. sausio 20 d. (kai sprendimai dėl pagalbos suteikimo priimti iki 2020 m. gruodžio 31 d.), iki 2021 m. liepos 20 d. (kai sprendimai dėl pagalbos suteikimo priimti nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2021 m. birželio 30 d.), iki 2022 m. sausio 30 d.

		(kai sprendimai dėl pagalbos suteikimo priimti nuo 2021 m. liepos 1 d. iki 2021 m. gruodžio 31 d.) ir ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo paskutinio sprendimo dėl pagalbos suteikimo pagal Priemonę priėmimo dienos (kai sprendimai dėl pagalbos suteikimo priimti 2022 metais iki 2022 m. birželio 30 d.) Reglamento (ES) Nr. 651/2014 III priede, Reglamento (ES) Nr. 702/2014 III priede ir 2014 m. gruodžio 16 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1388/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba įmonėms, kurios verčiasi žvejybos ir akvakultūros produktų gamyba, perdirbimu ir prekyba, skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnius, III priede nurodytą informaciją apie tuos pagalbos skyrimo atvejus, kai pagalbos gavėjui skirta pagalba viršijo 10 000 Eur, pateikia Žemės ūkio ministerijai, kuri gautą informaciją paskelbia Europos Komisijos valstybės pagalbos skaidrumo viešos paieškos svetainėje https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=en ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo pagalbos suteikimo dienos.
12.	Informacijos ir dokumentų saugojimas	Informacija ir dokumentai, susiję su pagalbos teikimu, saugomi ne trumpiau kaip 10 metų nuo paskutinės pagalbos suteikimo dienos.

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-416](#), 2021-07-01, paskelbta TAR 2021-07-01, i. k. 2021-14928

Nr. [3D-199](#), 2022-03-18, paskelbta TAR 2022-03-18, i. k. 2022-04993

Nr. [3D-503](#), 2023-07-28, paskelbta TAR 2023-07-28, i. k. 2023-15426

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-729](#), 2020-10-26, paskelbta TAR 2020-10-26, i. k. 2020-22134

Dėl žemės ūkio ministro 2020 m. liepos 16 d. įsakymo Nr. 3D-539 "Dėl Skatinamosios finansinės priemonės „Paskolos ūkio subjektų, veikiančių žemės ūkio ir žuvininkystės produktų gamybos, perdirbimo ir prekybos srityse, likvidumui užtikrinti COVID-19 ligos protrūkio laikotarpiu“ schemos patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-867](#), 2020-12-18, paskelbta TAR 2020-12-21, i. k. 2020-27892

Dėl žemės ūkio ministro 2020 m. liepos 16 d. įsakymo Nr. 3D-539 „Dėl skatinamosios finansinės priemonės „Paskolos ūkio subjektų, veikiančių žemės ūkio ir žuvininkystės produktų gamybos, perdirbimo ir prekybos srityse, likvidumui užtikrinti COVID-19 ligos protrūkio laikotarpiu“ schemos patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-416](#), 2021-07-01, paskelbta TAR 2021-07-01, i. k. 2021-14928

Dėl žemės ūkio ministro 2020 m. liepos 16 d. įsakymo Nr. 3D-539 „Dėl skatinamosios finansinės priemonės „Paskolos ūkio subjektų, veikiančių žemės ūkio ir žuvininkystės produktų gamybos, perdirbimo ir prekybos srityse, likvidumui užtikrinti COVID-19 ligos protrūkio laikotarpiu“ schemos patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-199](#), 2022-03-18, paskelbta TAR 2022-03-18, i. k. 2022-04993

Dėl žemės ūkio ministro 2020 m. liepos 16 d. įsakymo Nr. 3D-539 „Dėl Skatinamosios finansinės priemonės „Paskolos ūkio subjektų, veikiančių žemės ūkio ir žuvininkystės produktų gamybos, perdirbimo ir prekybos srityse, likvidumui užtikrinti COVID-19 ligos protrūkio laikotarpiu“ schemos patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-503](#), 2023-07-28, paskelbta TAR 2023-07-28, i. k. 2023-15426

Dėl žemės ūkio ministro 2020 m. liepos 16 d. įsakymo Nr. 3D-539 „Dėl Skatinamosios finansinės priemonės „Paskolos ūkio subjektų, veikiančių žemės ūkio ir žuvininkystės produktų gamybos, perdirbimo ir prekybos srityse, likvidumui užtikrinti COVID-19 ligos protrūkio laikotarpiu“ schemos patvirtinimo“ pakeitimo